

Opinion

Provided by the international scientific advisor, Professor Mehmet Akif Sözer, on the dissertation titled "Pedagogical conditions for the formation of healthy lifestyle skills in primary schoolchildren" submitted by Riza Nabievna Zhapanova for the degree of Doctor of Philosophy (PhD) in the specialty 6D010200 – "Pedagogy and Methods of Primary Education"

The relevance of R.N. Zhapanova's dissertation research topic is determined by the need to foster the health of the younger generation in the Republic of Kazakhstan. A healthy lifestyle not only contributes to individual well-being but also plays a significant role in the nation's overall health: The foundations of a healthy lifestyle are established at an early age. In this regard, the formation of healthy lifestyle fundamentals among primary school students holds particular importance. As the folk wisdom says, "A sound body leads to a sound mind." These fundamentals foster a sense of personal responsibility in children for their health and well-being, and form the basis for experiencing joy in life. Such foundations enable the younger generation to pursue education, acquire a profession, and fully realize their potential in the state's interests.

In Kazakhstan, the preservation and promotion of public health is one of the key priorities of state policy. Research by experts indicates that the promotion and strengthening of health is not only the responsibility of medicine but also that of the educational and upbringing system. Addressing this issue requires knowledge and understanding based on a deep awareness of human nature, its developmental potential, and the inclination to form a lifestyle as a spiritual and behavioral social norm.

This situation necessitates the development of pedagogical conditions aimed at fostering healthy lifestyle habits in primary school children. The results obtained in the course of the study allowed the researcher to substantiate the importance of forming healthy lifestyle fundamentals among primary school students, to reveal its essence and content, to describe the psychological foundations of healthy lifestyle formation, and to propose a methodology for its implementation in working with primary school children.

As part of the dissertation, the author developed an electronic educational resource for the elective course titled "Secrets of Health", a program for extracurricular activities and its methodological implementation, as well as the educational-methodological manual "Formation of Healthy Lifestyle Skills of Primary School Students." These materials are of considerable interest. Based on the results of the research, the author prepared an electronic learning tool, program, and methodological recommendations that can be used in the process of training future teachers in higher education institutions, in professional development programs for education professionals, and by specialists engaged in educational and upbringing work with primary school-aged children.

The conducted study has been prepared under the requirements for obtaining the academic degree of Doctor of Philosophy (PhD) in the specialty 6D010200 – “Pedagogy and Methods of Primary Education.” Overall, Riza Nabievna Zhapanova’s dissertation titled “Pedagogical conditions for the formation of healthy lifestyle skills in primary schoolchildren” is a scientific and qualitative work that meets the requirements for doctoral dissertations and is considered to have significant theoretical and practical value.

On this basis, this dissertation is recommended for defense to obtain the academic degree of Doctor of Philosophy (PhD) in the specialty 6D010200 – “Pedagogy and Methods of Primary Education.”

International Scientific Advisor
Professor at Gazi University, PhD
Ankara, Turkey

Mehmet Akif SÖZER

Отзыв

предоставленный международным научным консультантом, профессором Мехметом Акифом Сёзером на диссертацию с темой «Педагогические условия формирования навыков здорового образа жизни обучающихся начальной школы», предоставленную Ризой Набиевной Жапановой на соискание степени Доктора Философии (PhD) по специальности 6D010200 – «Педагогика и методы начального образования»

Актуальность темы диссертационного исследования Р.Н. Жапановой определяется необходимостью воспитывать здоровое молодое поколение в Республике Казахстан. Здоровый образ жизни не только влияет на благосостояние индивида, но также играет важную роль в общем здоровье нации. Основы здорового образа жизни закладываются в раннем возрасте. В связи с этим, формирование основ здорового образа жизни среди учеников младшей школы является особо важным. Как гласит народная мудрость – «В здоровом теле – здоровый дух». Эти азы возвращают у детей персональную ответственность за их здоровье и благосостояние, и формируют основу для наслаждения жизнью. Такие азы позволяют молодому поколению получить образование, профессию и полностью осознать свой потенциал в интересах страны.

В Казахстане сохранение и стимулирование общественного здоровья является одним из ключевых приоритетов государственной политики. Исследования экспертов показывают, что стимулирование и укрепление здоровья являются ответственностью не только медицины, но и образовательной и воспитательной систем. Обращение к этой проблеме требует знаний и навыков, основанных на глубоком понимании человеческой природы, потенциала ее развития и склонности формирования образа жизни как духовной и поведенческой социальной нормы.

В сложившейся ситуации необходимо развивать педагогические условия, нацеленные на возвращение навыков здорового образа жизни среди младших школьников. Результаты, полученные на курсе обучения, позволяют исследователю обосновать важность формирования основ здорового образа жизни среди младших школьников, раскрыть их идею и содержание, описать психологические основы формирования здорового образа жизни и предложить методологию ее внедрения при работе с младшими школьниками.

В качестве части диссертации, автор разработал электронный образовательный ресурс для элективных курсов под названием «Секреты здоровья», программу для внеклассных занятий и ее методологическое внедрение, а также образовательно-методологическое пособие «Педагогические условия формирования навыков здорового образа жизни обучающихся начальной школы». Эти материалы представляют серьезный интерес. На основании результатов исследования автор подготовил электронный обучающий инструмент, программу и методологические рекомендации, которые могут быть использованы в процессе обучения будущих учителей в высших учебных заведениях, в программах профессионального развития для преподавателей, а также специалистами в образовательной и воспитательной работе с учащимися начальной школы.

Проведенное исследование подготовлено в соответствии с требованиями к получению академической степени Доктора Философии (PhD) по специальности 6D010200 – «Педагогика и методы начального образования». В целом, диссертация Ризы Набиевны Жапановой с темой «Педагогические условия формирования навыков здорового образа жизни обучающихся начальной школы» является научной и качественной работой, которая соответствует требованиям к докторской диссертации и имеет существенное теоретическое и практическое значение.

На основании вышеизложенного, диссертация рекомендована к защите на получение академической степени Доктора Философии (PhD) по специальности 6D010200 – «Педагогика и методы начального образования».

Международный научный консультант,
Профессор Университета Гази, PhD,
Анкара, Турция

(подпись)
Мехмет Акиф Сёзер

Республика Казахстан, город Караганда

Шестнадцатое сентября две тысячи двадцать пятого года

Перевод с английского языка на русский язык выполнен в Бюро Переводов Umlaut

Ответственное лицо: Сербо Людмила Владимировна

Бюро несет ответственность за идентичность текста перевода тексту оригинала

Ответственность за содержание текста оригинала несет заказчик

The stamp is circular with a blue border. Inside, it contains the text: 'Республика Казахстан, г. Караганда', 'Индивидуальный предприниматель Сербо Л.В.', 'пр. Нурсултана Назарбаева, 33, офис 215', 'Тел.: 8 (7212) 567112, сот.: 8 702 279 3289, 8 705 310 3971', 'Web: www.umlaut.kz, info@umlaut.kz', 'Свидетельство о государственной регистрации индивидуального предпринимателя серии 12915 № 0651281 | ИИН 880410450498'. Below the stamp, there are three handwritten signatures in blue ink.

6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі»
мамандығы бойынша философия докторы (PhD) дәрежесін алу үшін Жапанова Риза
Набиевнаның «Бастауыш мектеп білім алушыларының салауатты өмір салты
дағдыларын қалыптастырудың педагогикалық шарттары» тақырыбындағы
диссертациясына халықаралық ғылыми кеңесші,
профессор Мехмет Акиф Сезер ұсынған
ПІКІР

Р.Н. Жапанованың диссертациялық зерттеу тақырыбының өзектілігі Қазақстан Республикасында салауатты жас ұрпақты тәрбиелеу қажеттілігімен айқындалады. Салауатты өмір салты адамның әл-ауқатына әсер етіп қана қоймайды, сонымен қатар ұлттың жалпы денсаулығында маңызды рөл атқарады. Салауатты өмір салтының негіздері ерте жаста қалыптасады. Осыған байланысты бастауыш сынып оқушылары арасында салауатты өмір салты негіздерін қалыптастыру аса маңызды болып табылады. Халық даналығы айтқандай – «Сау денеде сау рух бар». Бұл негіздер балалардың денсаулығы мен әл-ауқаты үшін жеке жауапкершілікті тәрбиелейді және өмірдің рақатын көру үшін негіз қалыптастырады. Мұндай негіздер жас ұрпаққа білім, мамандық алуға және ел мүддесі үшін өз әлеуетін толық түсінуге мүмкіндік береді.

Қазақстанда қоғамдық денсаулықты сақтау және ынталандыру мемлекеттік саясаттың негізгі басымдықтарының бірі болып табылады. Сарапшылардың зерттеулері денсаулықты ынталандыру мен нығайту тек медицинаның ғана емес, сонымен қатар білім беру және тәрбие беру жүйелерінің де жауапкершілігі екенін көрсетеді. Бұл мәселеге жүгіну адам табиғатын, оның даму әлеуетін және рухани және мінез-құлық әлеуметтік нормасы ретінде өмір салтын қалыптастыруға бейімділігін терең түсінуге негізделген білім мен дағдыларды қажет етеді.

Мұндай жағдайда бастауыш сынып оқушылары арасында салауатты өмір салты дағдыларын дамытуға бағытталған педагогикалық жағдайларды дамыту қажет. Оқу курсына алынған нәтижелер зерттеушіге бастауыш сынып оқушылары арасында салауатты өмір салтының негіздерін қалыптастырудың маңыздылығын негіздеуге, олардың идеясы мен мазмұнын ашуға, салауатты өмір салтын қалыптастырудың психологиялық негіздерін сипаттауға және бастауыш сынып оқушыларымен жұмыс кезінде оны енгізу әдістемесін ұсынуға мүмкіндік береді.

Диссертацияның бір бөлігі ретінде автор «Денсаулық құпиялары» атты элективті курстарға арналған электрондық білім беру ресурсын, сыныптан тыс сабақтарға арналған бағдарламаны және оны әдіснамалық енгізуді, сондай-ақ «Бастауыш мектеп білім алушыларының салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастырудың педагогикалық шарттары» білім беру-әдістемелік құралын әзірледі. Бұл материалдар үлкен қызығушылық тудырады. Зерттеу нәтижелері негізінде автор жоғары оқу орындарында болашақ мұғалімдерді оқыту процесінде, оқытушыларға арналған кәсіби даму бағдарламаларында, сондай-ақ бастауыш сынып оқушыларымен білім беру және тәрбие жұмысында мамандар пайдалана алатын электрондық оқыту құралын, бағдарламасын және әдіснамалық ұсыныстарды дайындады.

Жүргізілген зерттеу 6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) академиялық дәрежесін алуға қойылатын талаптарға сәйкес дайындалды. Жалпы, Жапанова Риза Набиевнаның «Бастауыш мектеп білім алушыларының салауатты өмір салты дағдыларын қалыптастырудың педагогикалық шарттары» тақырыбындағы диссертациясы докторлық диссертацияға қойылатын талаптарға сәйкес келетін және айтарлықтай теориялық және тәжірибелік маңызы бар ғылыми және сапалы жұмыс болып табылады.

Жоғарыда айтылғандардың негізінде диссертация 6D010200 – «Бастауышта оқыту педагогикасы мен әдістемесі» мамандығы бойынша философия докторы (PhD) академиялық дәрежесін алу үшін қорғауға ұсынылды.

Халықаралық ғылыми кеңесші,
Гази Университетінің профессоры, PhD,
Анкара, Түркия

(қолы)
Мехмет Акиф Сезер

Қарағанды қаласы, Қазақстан Республикасы
16.09.2025

Орыс тілінен қазақ тіліне аударма Umlaut Аударма Бюросында жасалды
Жауапты тұлға: Сербо Людмила Владимировна
Бюро аударма мәтінінің түпнұсқа мәтініне сәйкестілігі үшін жауапкершілік көтереді
Түпнұсқа мәтінінің мазмұны үшін жауапкершілікті тапсырыс беруші көтереді

Исполнено
Umlaut
бюро переводов

